

वा० रा०

॥ ३२ ॥

एवंन्यायतोविभीषणस्य ग्राह्यत्वेप्रतिपादितेपि प्रीत्यतिशयेनानिष्टसंभावनया स्वमतमेवसम्यगित्याशयेनाह ॥ एवमिति ॥ सहलक्ष्मणइत्यनेनोभयोरैकमत्यंदर्शितं ॥ उ
त्थाय प्रणतइत्यन्वयः ॥ १६ ॥ प्रणिहितमवेहि ननुवैरंस्यादागतमित्यर्थः ॥ तद्वाक्यमविश्वास्यमित्याशयः ॥ १७ ॥ उक्तमेवाह ॥ जित्तयेति ॥ कुटिलयेत्यर्थः ॥ वि
श्वस्तेमयीत्युक्तिः स्वव्यसनादपि स्वाश्रितव्यसनमरुंतुदमितिमत्वेतिबोध्यं ॥ १८ ॥ तादृशललबुद्धित्वे हेतूरावणभ्रातृत्वं ॥ १९ ॥ मौनमुपागमत् ॥ त्रिवाचोक्तमतोधिकं
प्रभौनवक्तुंयुक्तमित्याशयेनेतिशेषः ॥ २० ॥ विमृश्यच रंभ्रप्रहारदोषःसतिसंभवेप्यस्मास्वकिंचित्करइतिविचार्य ॥ २१ ॥ तमेवनिश्चयंदर्शयति ॥ सदुष्टइति ॥ सएषदुष्टोऽ

एवमुक्तस्तुरामेणसुग्रीवःसहलक्ष्मणः॥ उत्थायेदंमहाप्राज्ञःप्रणतोवाक्यमब्रवीत्॥१६॥ रावणेनप्रणिहितंतमवेहिनिशाचरं॥ तस्या
हंनिग्रहंमन्येक्षमंक्षमवतांवर॥१७॥ राक्षसोजिह्मयाबुद्ध्यासंदिष्टोऽयमिहागतः॥ प्रहर्तुंत्वयिविश्वस्तेविश्वस्तेमयिवानघ॥१८॥ ल
क्ष्मणेवामहाबाहोसवध्यःसचिवैःसह॥ रावणस्यनृशंसस्यभ्राताह्येषविभीषणः॥१९॥ एवमुक्त्वाऋषुश्रेष्ठंसुग्रीवोवाहिनीपतिः॥ वा
क्यज्ञोवाक्यकुशलंततोमौनमुपागमत्॥२०॥ ससुग्रीवस्यतद्वाक्यंरामःश्रुत्वाविमृश्यच॥ ततःशुभतरंवाक्यमुवाचहरिपुंगवं॥२१॥
सदुष्टोवाप्यदुष्टोवाकिमेषरजनीचरः॥ सूक्ष्ममप्यहितंकर्तुममशक्तःकथंचन॥२२॥ पिशाचान्दानवान्यक्षान्पृथिव्यांचैवराक्षसा
न्॥ अंगुल्यग्रेणतान्हन्यामिच्छन्हरिगणेश्वर॥२३॥

दुष्टोवा यथाकथंचिदस्तु ॥ अथापि ममसूक्ष्ममपि हितंकर्तुं कथंचन कथमपि शक्तःकिं
नकथमपिशक्तइत्यर्थः ॥२२॥ कुतइत्यत्रापरिमेयनिजशक्तिं तच्छक्तिप्रतिहंत्रीमाह ॥ पिशाचानिति ॥ अंगुल्यग्रेण एकांगुल्या अग्रमात्रेणापि ॥ अनेनसंकल्पसिद्धिरैश्व
रंचिह्नमुक्तं ॥ यद्येवमस्मदादिसंप्रहोव्यर्थस्तत्राहेच्छन्निति ॥ स्वस्यनिरतिशयमहिमानं तात्त्विकंब्रह्मभावं प्रकटीकर्तुमिच्छन् यदिस्यां तदा तथैवकुर्यां संप्रतिनु देवभावोपे
तनिजविलासैरशेषैरव्ययत्वमस्यमयैवदत्तमितितत्परिपालनाय स्वदिव्यभावं स्वशक्त्यैवांतर्धाय मानुषमर्यादायांस्थित्या तद्भावप्रकटनायैव सीतावियोगप्रयुक्तरौदनवत् भ
वाटंशसहायमेलनं ॥ वस्तुतो नत्वातिरिक्तसहायांतरापेक्षामम मनुष्याणांसंसारमर्यादाज्ञापनं तद्व्यवहारफलमितिभावः ॥ २३ ॥

य० कां०

॥ ३२ ॥